

Evaluatie welstandsbeleid gemeente Heemstede

Juni 2020

Eindrapportage

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	Pagina 3
Achtergrond van het onderzoek	Pagina 6
Onderzoeksresultaten	Pagina 9
Bekendheid welstandsnota	Pagina 9
De welstandsnota	Pagina 13
De welstandscommissie	pagina 22
Welstandsregels in de buurt	pagina 29
Inwoners betrekken bij nieuw welstandsbeleid	Pagina 34

Managementsamenvatting

Samenvatting

De gemeenteraad van Heemstede heeft besloten de wenselijkheid en de vorm van welstandsbeleid voor heel Heemstede te evalueren, zodat duidelijk wordt welke mate van welstand in Heemstede gewenst is. Begin april 2020 heeft onderzoeksbureau Enneüs, in opdracht van en in samenwerking met de gemeente Heemstede, een onderzoek hier naar uitgevoerd door middel van een online enquête onder verschillende doelgroepen (inwoners, architecten, bouwkundige tekenbureaus en aannemers). De gemeente Heemstede heeft zelf aan 250 betrokkenen een e-mail gestuurd met verzoek tot deelname aan het onderzoek. Dit heeft geresulteerd in een totale respons van 69 deelnemers (responspercentage: 28%). Hieronder worden de meest opvallende resultaten per thema weergegeven.

Bekendheid van de welstandsnota

Van alle 69 deelnemers zijn 43 personen (62%) bekend met de welstandsnota van de gemeente Heemstede. Inwoners en aannemers zijn het minst bekend met de welstandsnota. 74% van de deelnemers die bekend zijn met de welstandsnota, zijn daadwerkelijk op de hoogte van de inhoud.

De welstandsnota

Van alle deelnemers geven 30 personen aan de welstandsnota wel eens te raadplegen. Van deze deelnemers geeft bijna iedereen aan dat de welstandsnota gemakkelijk te vinden is via de zoekmachine op internet (94%) en via de website van de gemeente Heemstede (90%). Als men vragen heeft over de welstand, nemen deelnemers voornamelijk contact op met de gemeente.

Beoordeling van de welstandsnota

Over het algemeen vindt men de opgestelde criteria nuttig en zinvol en is de welstandsnota makkelijk leesbaar. Men geeft aan de welstandsnota helder en duidelijk te vinden. Aan aantal vinden dat sommige regels eenvoudiger opgeschreven kunnen (veel terminologie) of regels zijn wat achterhaald. Men is er niet van overtuigd dat de criteria vereenvoudigd moet worden. Of de welstandsnota aan alle wensen van deelnemers kan voldoen, blijft door wisselende positieve en negatieve opmerkingen de vraag. De algehele indruk van de welstandsnota wordt met een 6,8 beoordeeld.

De welstandscommissie

Van alle deelnemers zijn 58 personen (87%) bekend met de welstandscommissie van de gemeente Heemstede. Van deze deelnemers zijn 47 personen (81%) op de hoogte van de vergaderingen van de welstandscommissie in het Raadhuis van Heemstede. Bijna al deze deelnemers zijn op de hoogte dat ze hun ontwerp op basis van vooroverleg voor advies kunnen voorleggen aan de welstandscommissie. Architecten maken vooral gebruik van de mogelijkheid om hun ontwerp toe te lichten tijdens een vergadering van de welstandscommissie.

Samenvatting

Beoordeling welstandscommissie

Over het algemeen is het oordeel over het functioneren van de welstandscommissie positief. Men vindt dat de welstandscommissie voldoende mogelijkheden geeft voor inspraak en dat zij de plannen correct behandelen. Men is wat negatiever gestemd over de inhoud van het advies van de welstandscommissie. Men is daar minder tevreden over. Ook geven deelnemers aan dat de commissie niet altijd even helder is in uitleg en conclusie. De helft van de deelnemers heeft een positieve ervaring gehad met de welstandscommissie wat betreft de werkwijze en de snelheid van behandelen van de plannen. Een klein deel van de deelnemers spreekt over deze twee punten zijn ontevredenheid uit.

Welstandsregels in de buurt

De meeste deelnemers vinden welstandsregels voor de woonomgeving en hun eigen huis belangrijk; 56 personen (82%) zijn van mening dat welstandsregels niet afgeschaft moeten worden. Ook vinden 41 personen (60%) dat welstandsregels wel nodig zijn in de gemeente. Een kleine groep deelnemers is van mening dat de welstandsregels gewijzigd moeten (7%) worden en vinden zij dat de welstandsregels niet overal nodig zijn (26%). Wat betreft de betrokkenheid van de gemeente Heemstede bij bouw- en verbouwplannen, vindt het overgrote deel van de deelnemers (90%) het goed dat dit door de gemeente op het uiterlijk beoordeeld wordt.

Betrekken van inwoners bij nieuw welstandsbeleid

Van alle deelnemers vinden 45 personen (65%) dat de gemeente inwoners moet betrekken bij het nieuwe welstandsbeleid. Hiervoor is er ook wel degelijk animo om mee te denken over het welstandsbeleid: 24 personen (35%, inwoners en architecten) willen twee uur tijdens een meedenkavond vrijwillig besteden. 10 personen (15%, inwoners en architecten) zijn bereid meer tijd te besteden. 24 personen (35%) vinden niet dat inwoners betrokken moeten worden bij het nieuwe welstandsbeleid. Zij vinden dit een taak voor de gemeente en specialisten.

Achtergrond van het onderzoek

Achtergrond van het onderzoek (1/2)

Op 18 april 2019 heeft de gemeenteraad van Heemstede besloten de wenselijkheid en de vorm van welstandsbeleid voor heel Heemstede te evalueren, zodat duidelijk wordt welke mate van welstand in Heemstede gewenst is. De evaluatie moet informatie vanuit relevante doelgroepen opleveren, over de (on)wenselijkheid van een nieuw welstandsbeleid. Het onderzoek moet antwoord geven op de volgende vragen:

- Hoe wordt het welstandsbeleid in Heemstede ervaren?
- Hoe wordt de welstandscommissie in Heemstede ervaren?
- Vindt men in Heemstede het welstandsbeleid en de welstandscommissie noodzakelijk?

Voor de uitvoering van dit onderzoek, heeft de gemeente met ons – onderzoeksbureau Enneüs – nauw samengewerkt.

Onderzoeksopzet

In 2020 is de vragenlijst opgesteld door de gemeente en is in samenwerking met Enneüs vormgegeven. De gemeente heeft zelf alle contactgegevens verzameld (ontleend aan ingediende aanvragen omgevingsvergunning) en heeft zelf de verzending verzorgd. Begin april 2020 hebben 250 betrokkenen van de gemeente een e-mail ontvangen met het verzoek tot deelname aan het onderzoek. Na een week is er een e-mail ter herinnering verzonden.

Onderzoeksdoelgroep

De vragenlijst is uitgezet onder de volgende doelgroepen:

- Inwoners
- Architecten
- Bouwkundige tekenbureaus
- Aannemers

Achtergrond van het onderzoek (2/2)

Onderzoeksmethode:

De dataverzamelmethode is een online web survey, betreffende een kwantitatieve vragenlijst. De vragenlijst is opgedeeld in vier onderdelen: de bekendheid met en de beoordeling van de welstandsnota, de welstandscommissie, welstandsregels in de buurt / van de gemeente Heemstede en het betrekken van inwoners bij nieuw welstandsbeleid.

Respons

Voor het onderzoek zijn alle 250 deelnemers uit het databestand van de gemeente Heemstede aangeschreven. Dit heeft geresulteerd in een respons van 69 ingevulde vragenlijsten. Dit levert een totaalresponspercentage op van 28%. Dit is een gemiddeld genomen responspercentage voor dergelijk onderzoeken en is afdoende representatief voor de onderzoekspopulatie van 250 deelnemers.

	Aantal (n)	%
Totaal ingevuld	69	28
Totaal uitgenodigd	250	100

Gedurende het onderzoek was de helpdesk van Enneüs per telefoon en e-mail beschikbaar. Hier konden respondenten terecht om zich af te melden, voor het stellen van inhoudelijke vragen over het onderzoek en voor eventuele technische problemen.

Analyse

Voor het presenteren van de resultaten is gebruik gemaakt van zowel frequentietabellen als grafieken. In de grafieken wordt altijd vermeld hoe vaak een antwoordoptie is gekozen (bijvoorbeeld n=100). De antwoordcategorieën ‘weet niet/n.v.t.’ zijn – tenzij anders aangegeven – buiten de analyse gehouden.

Onderzoeksresultaten: Bekendheid welstandsnota

Verdeling deelnemers

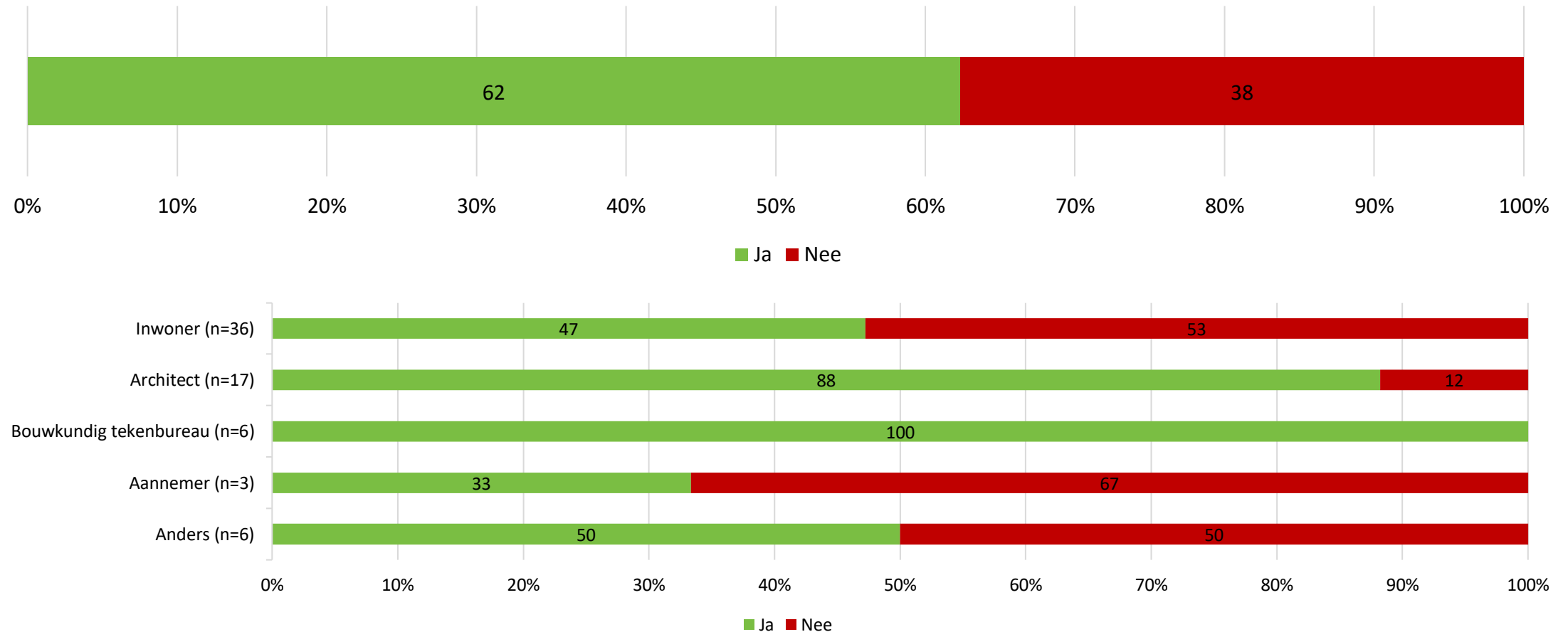
Ik vul deze enquête in als... (n=68)

Doelgroep	Aantal (n)	%
Inwoner	36	53
Architect	17	25
Bouwkundig tekenbureau	6	9
Aannemer	3	4
Anders*	6	9
Totaal *1 respondent heeft de vraag niet beantwoord	68*	100

Ingevulde antwoorden bij 'anders' zijn: ondernemer (n=2), projectontwikkelaar (n=1), bouwkundig adviseur (n=1), contactpersoon onderwijsinstelling (n=1) en bedrijf (n=1)

Van alle deelnemers is 62% bekend met de welstandsnota van de gemeente Heemstede

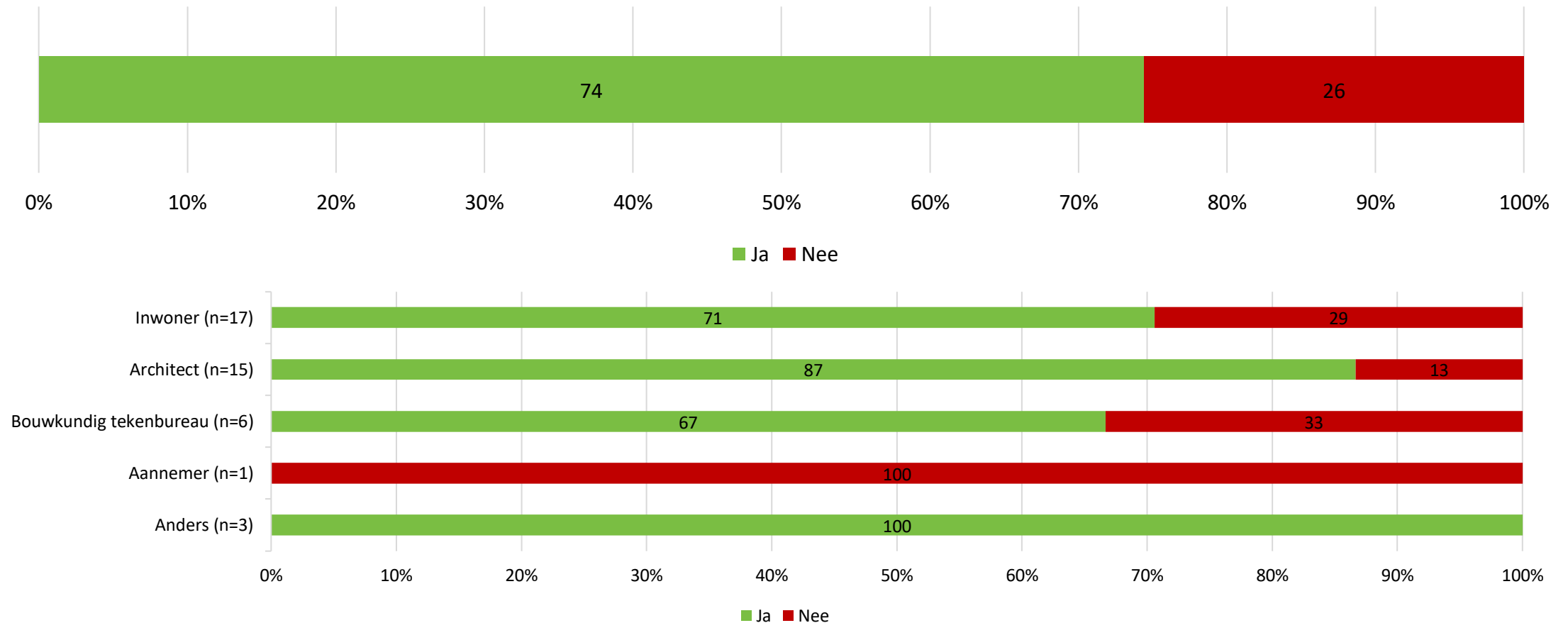
Bent u bekend met de welstandsnota van de gemeente Heemstede? (n=69)

*Deelnemers die aangeven de welstandsnota niet te kennen (n=26, 38%), hebben de vraag over de inhoud van de welstandsnota niet voorgelegd gekregen.

74% van de deelnemers die bekend zijn met de welstandsnota, zijn daadwerkelijk op de hoogte van de hoogte van de inhoud

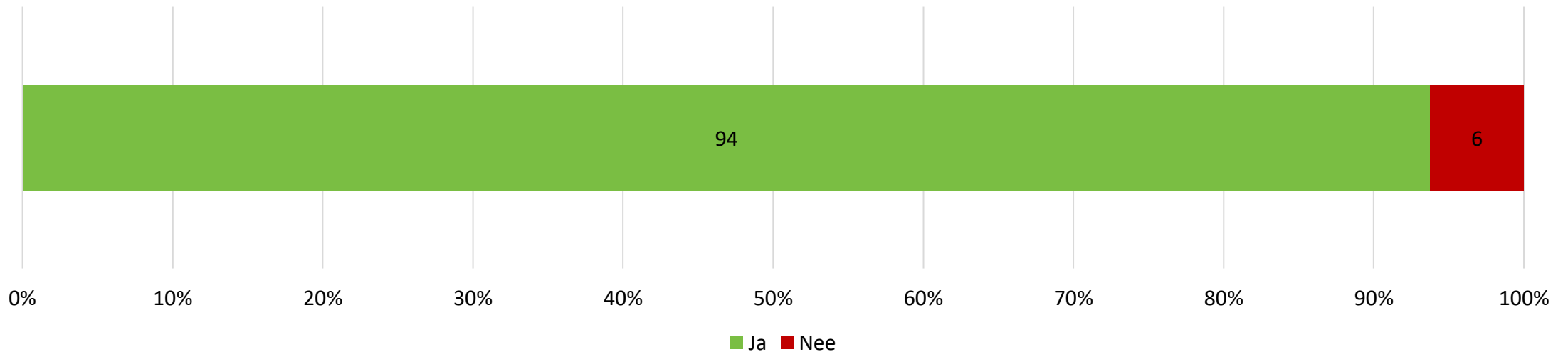
Bent u op de hoogte van de inhoud van de welstandsnota van de gemeente Heemstede? (n=43)

De welstandsnota

Van de deelnemers die bekend zijn met de welstandsnota, heeft 94% de welstandsnota wel eens geraadpleegd

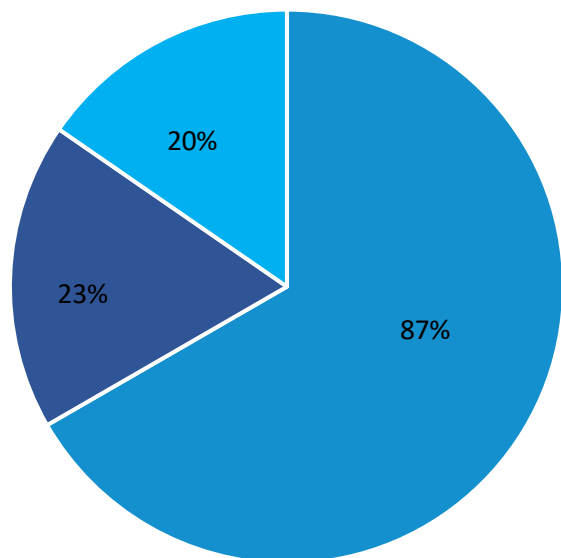
Heeft u de welstandsnota wel eens geraadpleegd? (n=32)*

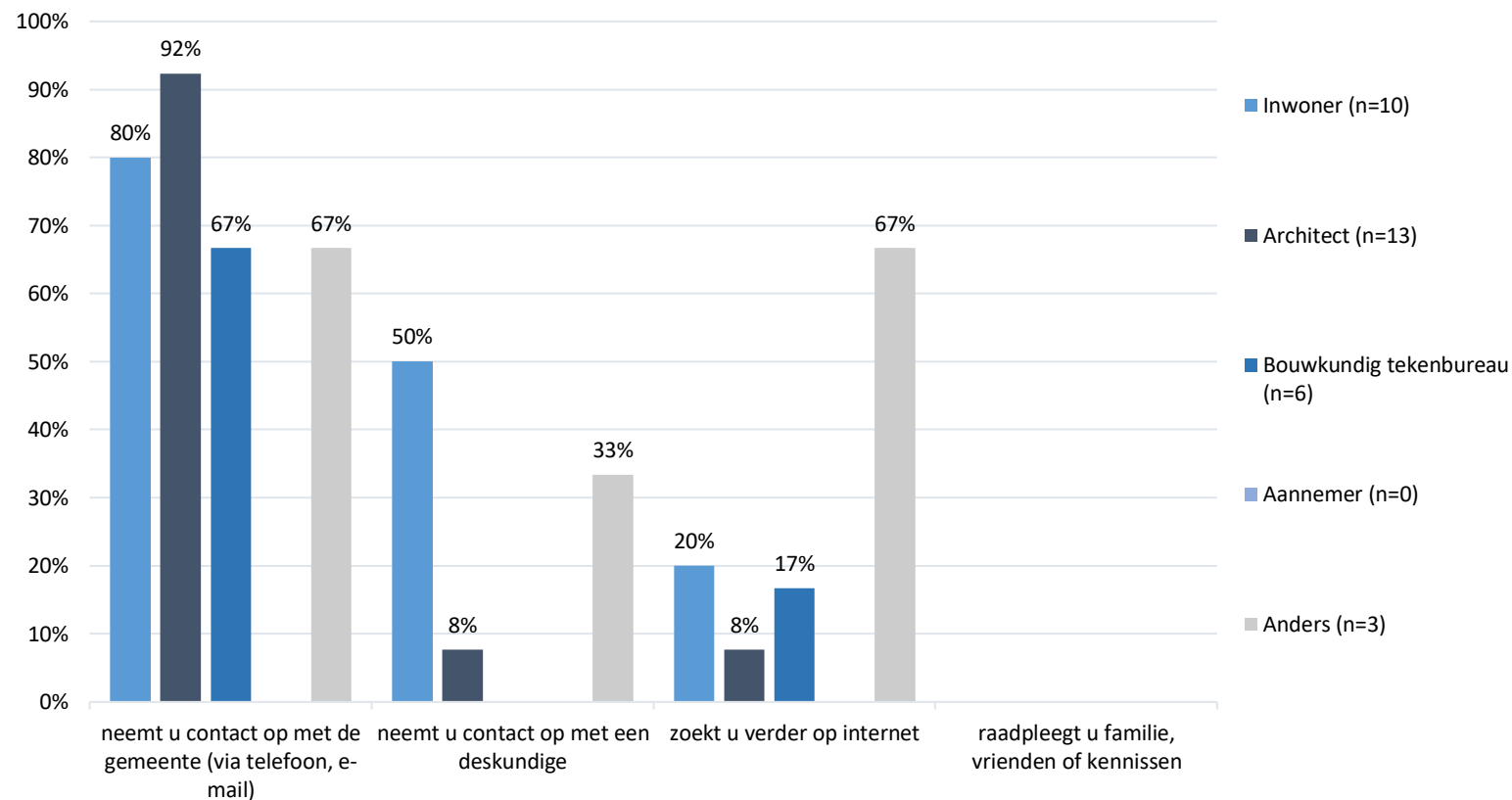
*Deelnemers die aangeven de welstandsnota niet te kennen en niet op de hoogte zijn van de inhoud van de welstandsnota (n=37), hebben de verdere vragen over de welstandsnota niet voorgelegd gekregen.

87% van de deelnemers geeft aan met de gemeente contact op te nemen als zij vragen hebben over de welstand

Als u vragen heeft over de welstand, dan... (n=30)

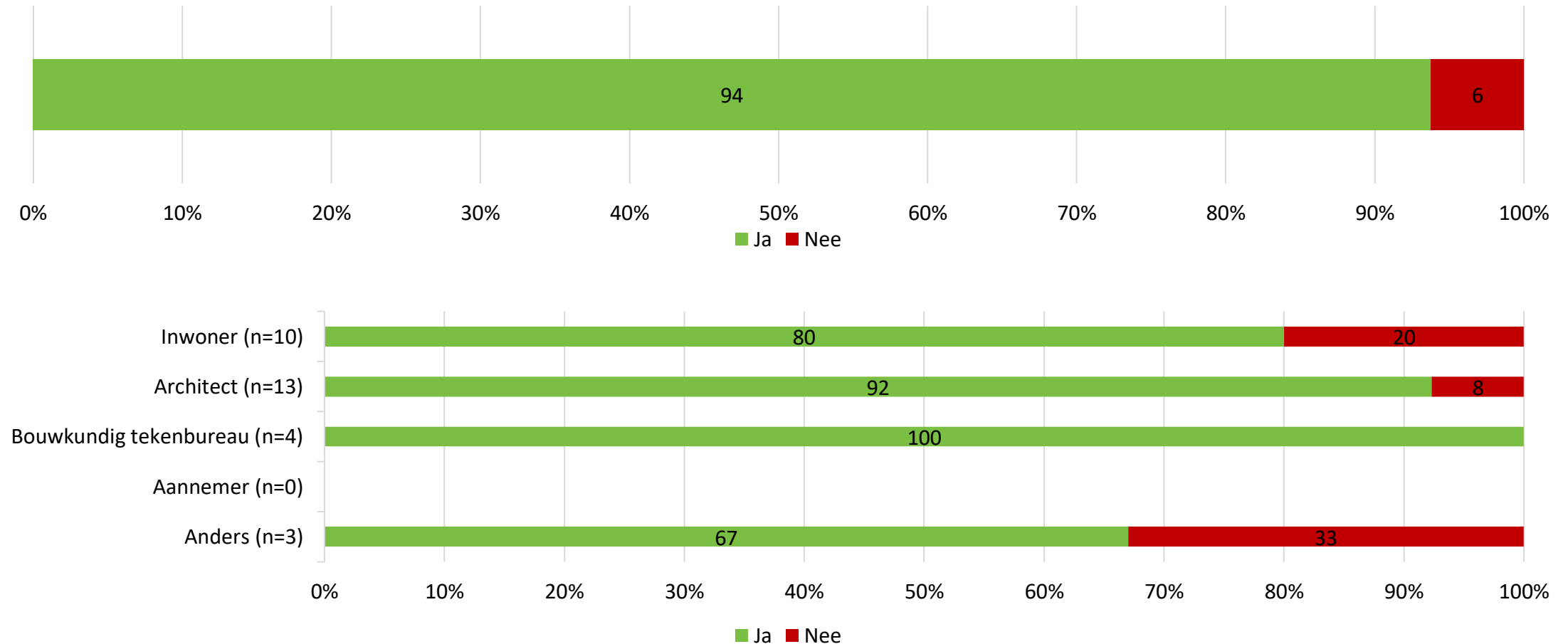

- neemt u contact op met de gemeente (via telefoon, e-mail) (n=26)
- neemt u contact op met een deskundige (n=7)
- zoekt u verder op internet (n=6)
- raadpleegt u familie, vrienden of kennissen (n=0)

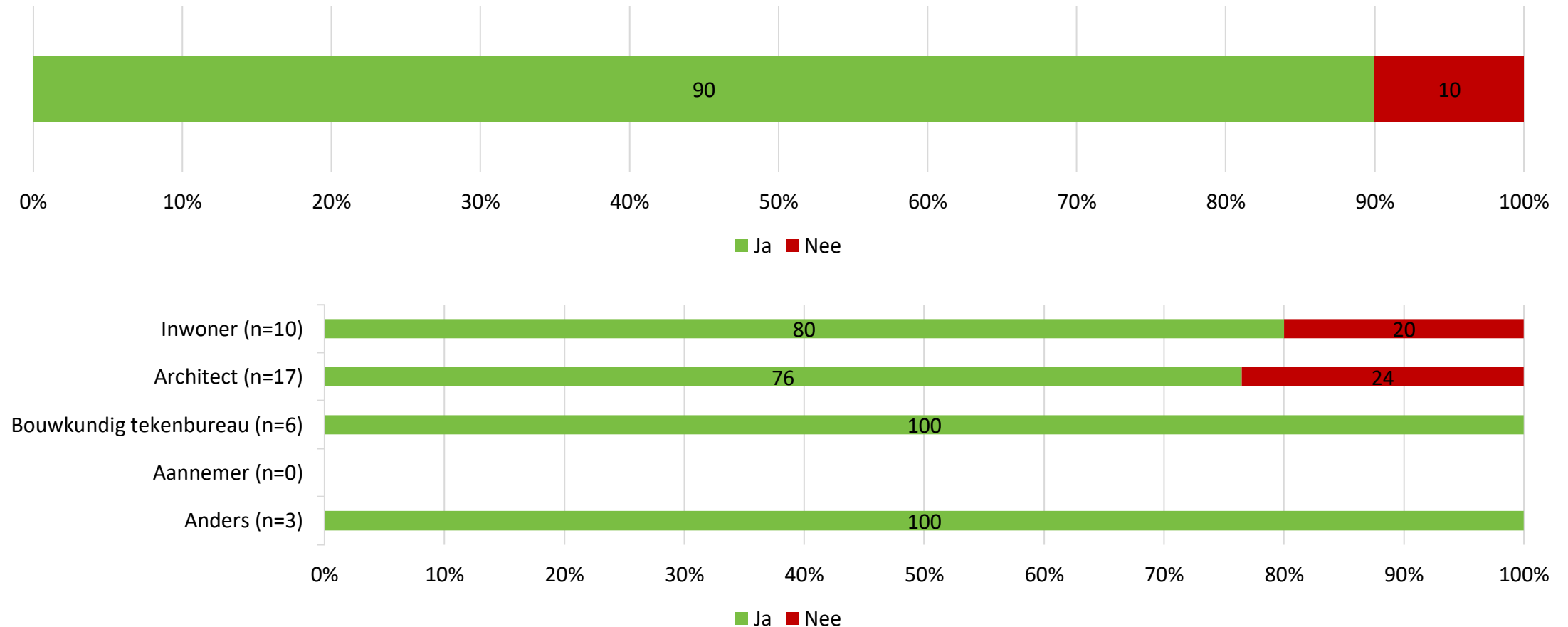
94% van de deelnemers vindt de nota gemakkelijk te vinden via de zoekmachine op internet

De nota is makkelijk te vinden via de zoekmachine op internet (n=30)

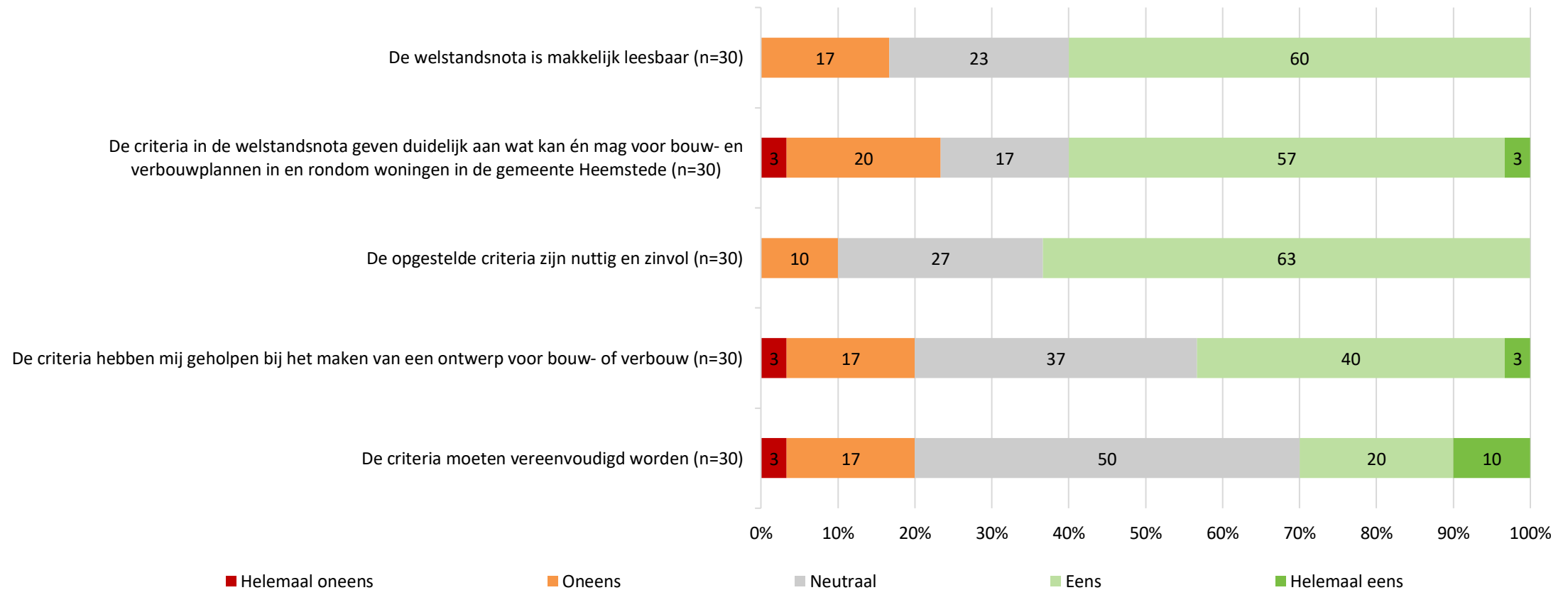
90% van de deelnemers vindt de nota makkelijk te vinden op de website van de gemeente Heemstede

De nota is makkelijk te vinden op de website van de gemeente Heemstede (n=30)

Over het algemeen vindt men de opgestelde criteria nuttig en zinvol en is de welstandsnota makkelijk leesbaar

In hoeverre bent u het eens met de onderstaande stellingen?

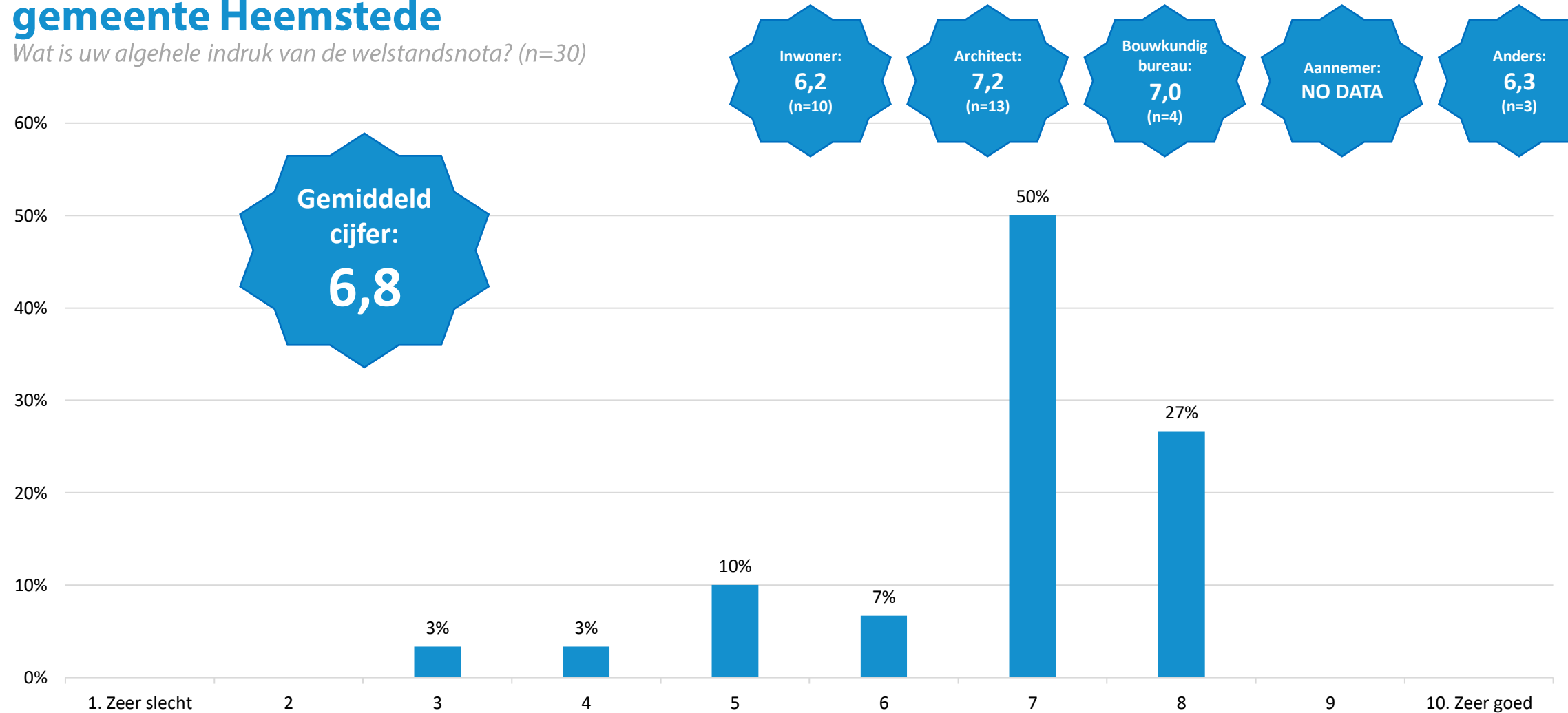
Toelichtingen bij stellingen

Kunt u uw antwoord op de stellingen toelichtingen? (optioneel) (n=12)

- De welstandsnota is helder (n=2)
- Sommige regels zijn dubbel te interpreteren en heeft invloed op de uitkomst of het advies (n=2)
- De welstandsnota is een handig hulpmiddel
- De welstandsnota van gemeente Heemstede is duidelijk
- Sommige regels in de welstandsnota zijn achterhaald
- Sommige regels in de welstandsnota kunnen eenvoudiger worden opgeschreven
- Welstandsvrije omgevingen leveren problemen op vanuit stedenbouwkundig en esthetisch oogpunt

Deelnemers geven gemiddeld een 6,8 aan de welstandsnota van de gemeente Heemstede

Wat is uw algehele indruk van de welstandsnota? (n=30)

Gegeven toelichtingen bij het rapportcijfer

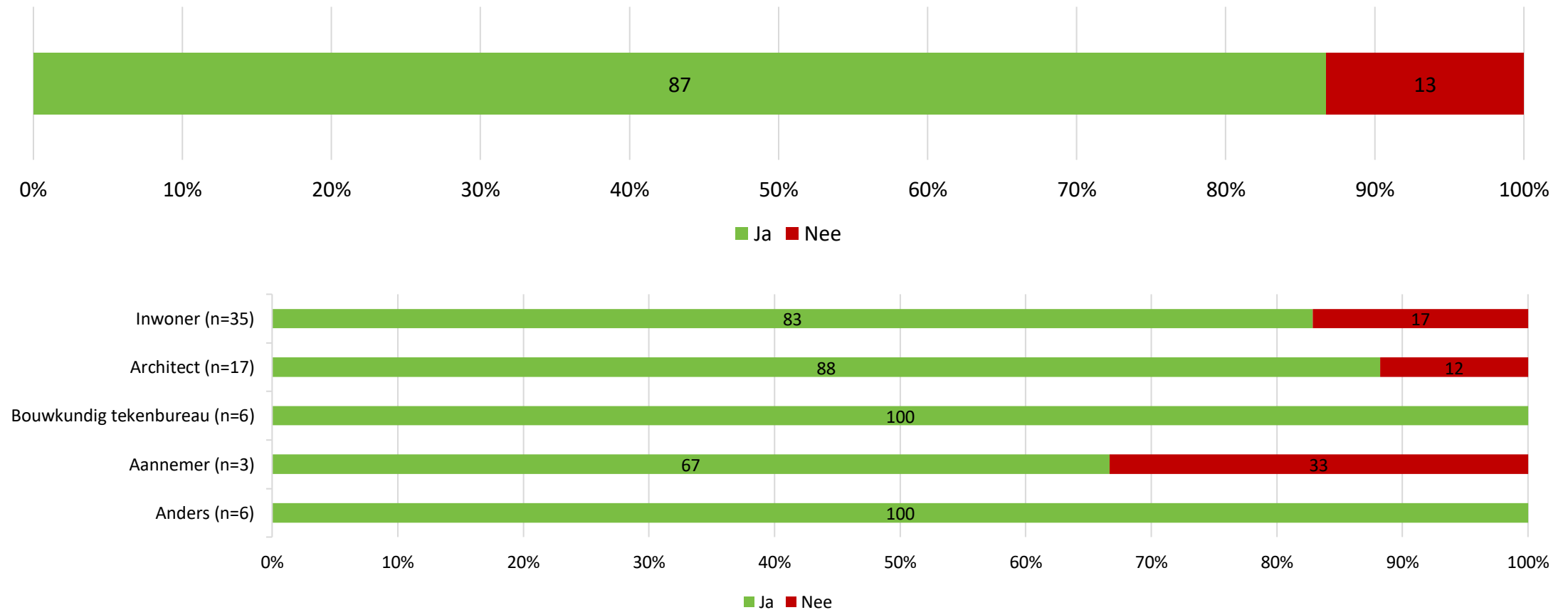
Kunt u uw antwoord op de stellingen toelichtingen? (optioneel) (n=12)

- De welstandnota is goed leesbaar en helpt Heemstede het straatbeeld te behouden en te geven
- De welstandsnota houdt weinig rekening met individuele situaties
- Soms onduidelijke terminologie
- De welstandsnota geeft een gemiddelde situatie voor de welstand
- De welstandsnota biedt een bewerkbaar kader voor architecten
- De welstandsnota kan flexibeler worden gehanteerd door de welstandscommissie
- Houdt weinig rekening met een bewonervriendelijk resultaat

De welstandscommissie

87% van de deelnemers is bekend met de welstandscommissie van de gemeente Heemstede

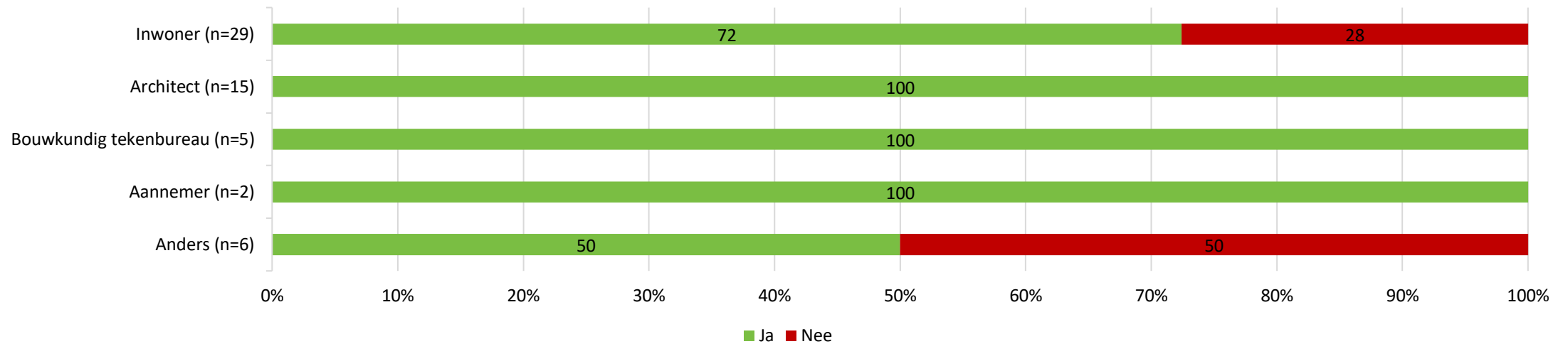
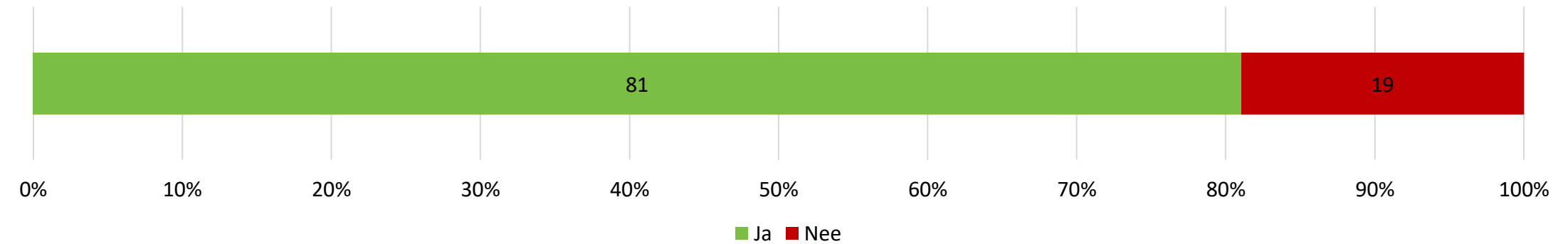
Bent u bekend met de welstandscommissie? (n=68)

*Deelnemers die aangeven de welstandscommissie niet te kennen (n=9), hebben de verdere vragen over de welstandscommissie niet voorgelegd gekregen.

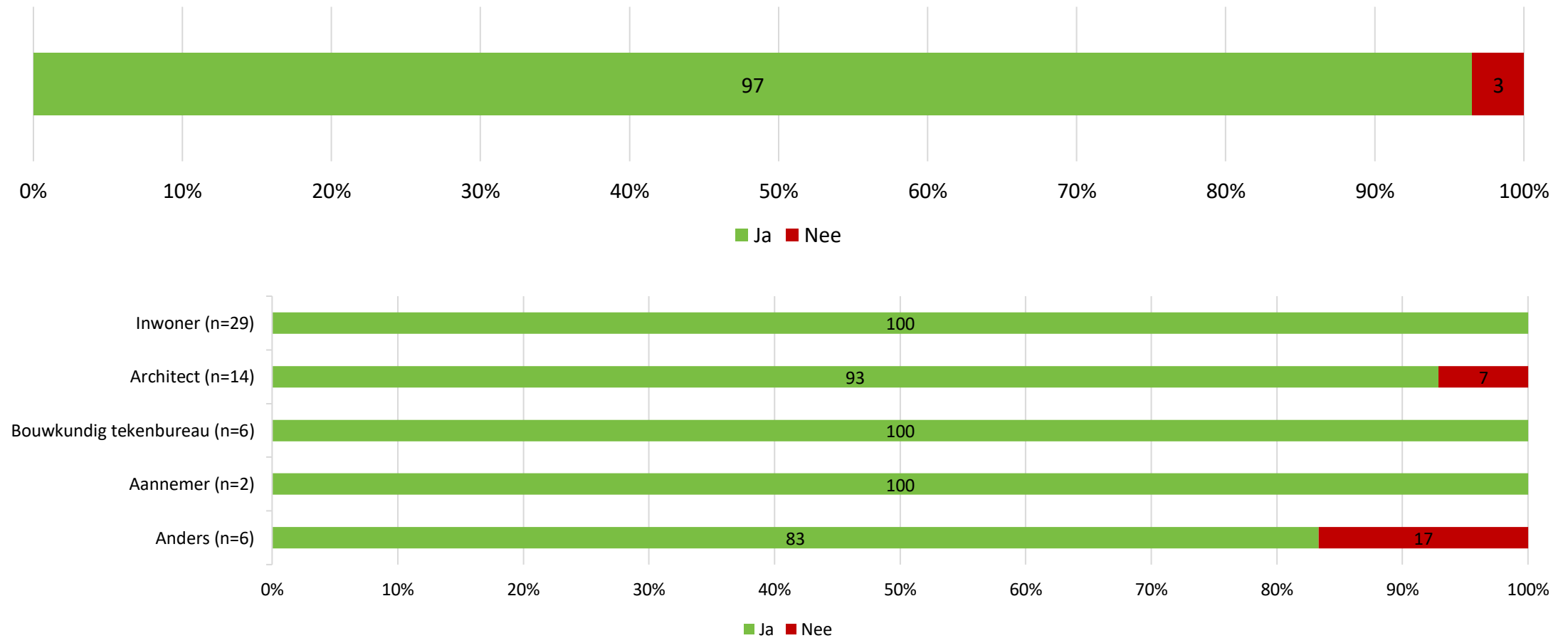
Van deze deelnemers is 81% op de hoogte van de vergaderingen van de welstandscommissie in het Raadhuis van Heemstede

Wist u dat de welstandscommissie om de 14 dagen vergadert in het Raadhuis van Heemstede? (n=58)

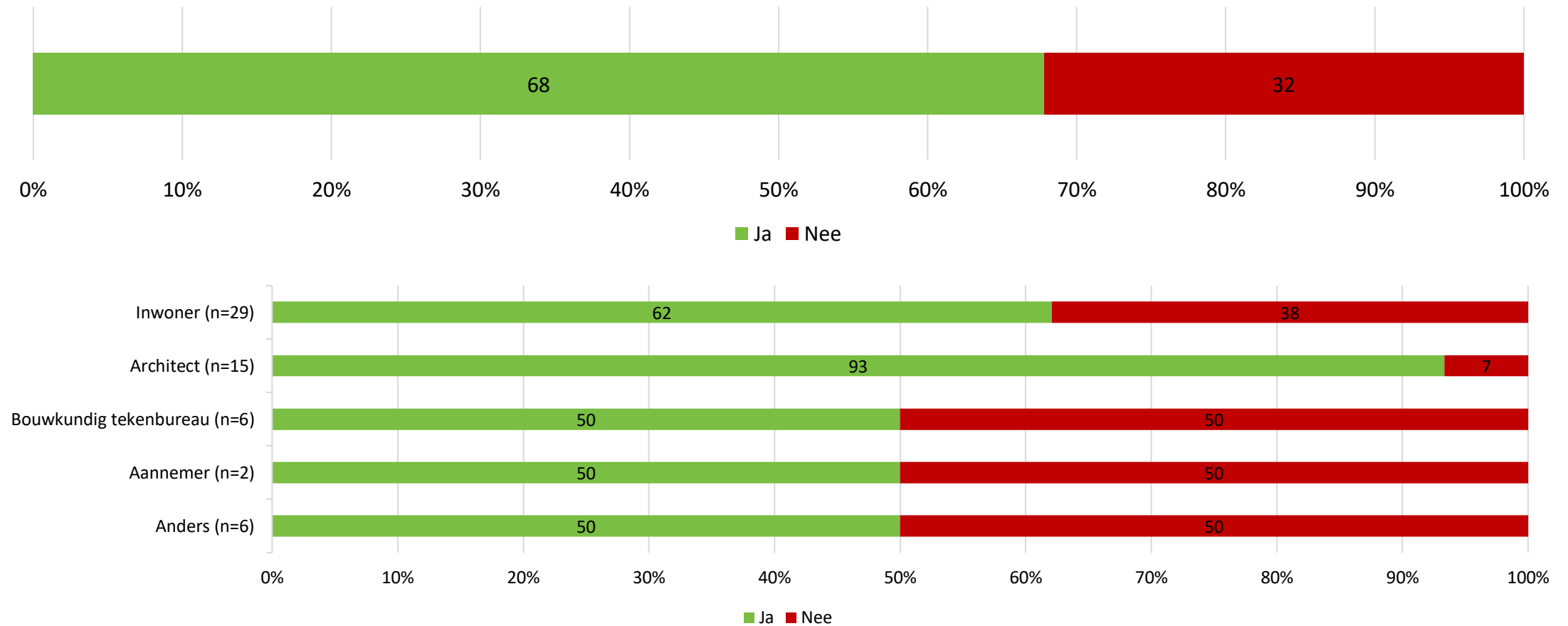
97% van de deelnemers weet dat ze hun ontwerp met de welstandscommissie kunnen delen voor advies

Wist u dat u uw ontwerp op basis van vooroverleg voor advies kunt voorleggen aan de welstandscommissie? (n=58)

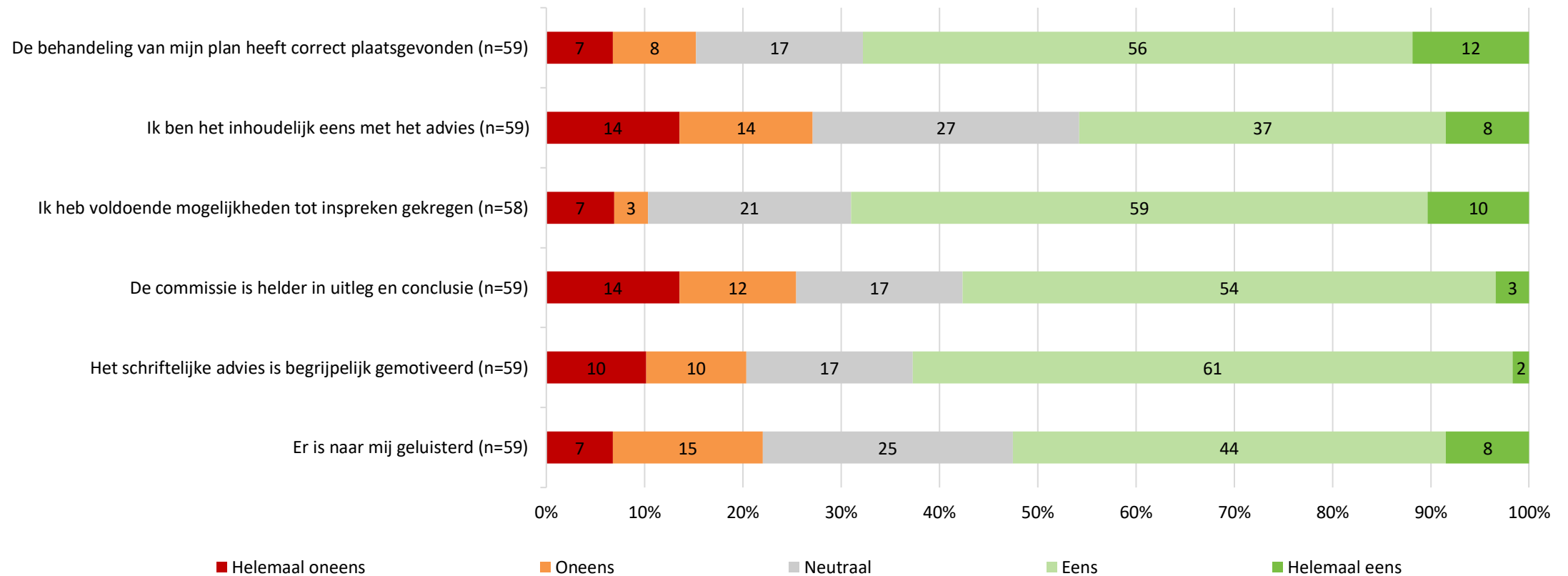
68% heeft wel eens het eigen ontwerp toegelicht tijdens een welstandscommissie vergadering

Heeft u gebruik gemaakt van de mogelijkheid om uw ontwerp toe te lichten tijdens zo'n vergadering? (n=59)

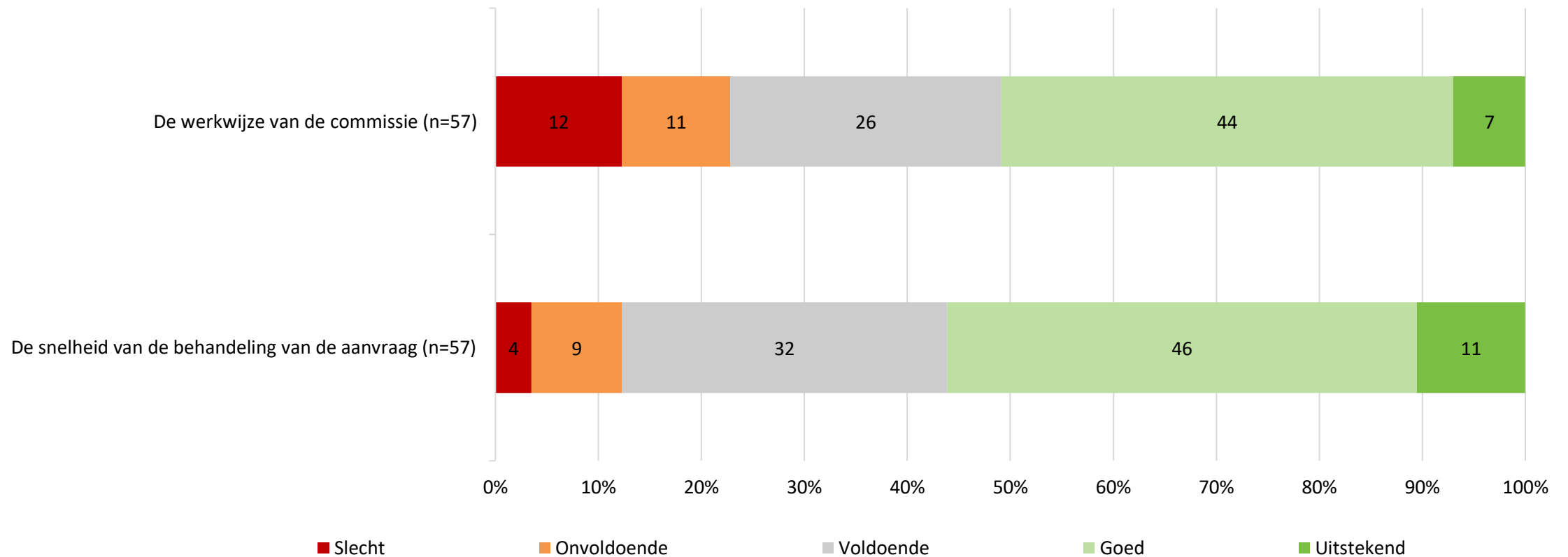
De welstandscommissie wordt over het algemeen positief beoordeeld door de meeste deelnemers

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

De ervaring van 57% van de deelnemers is een goede tot uitstekende snelheid van de behandeling van de welstandscommissie

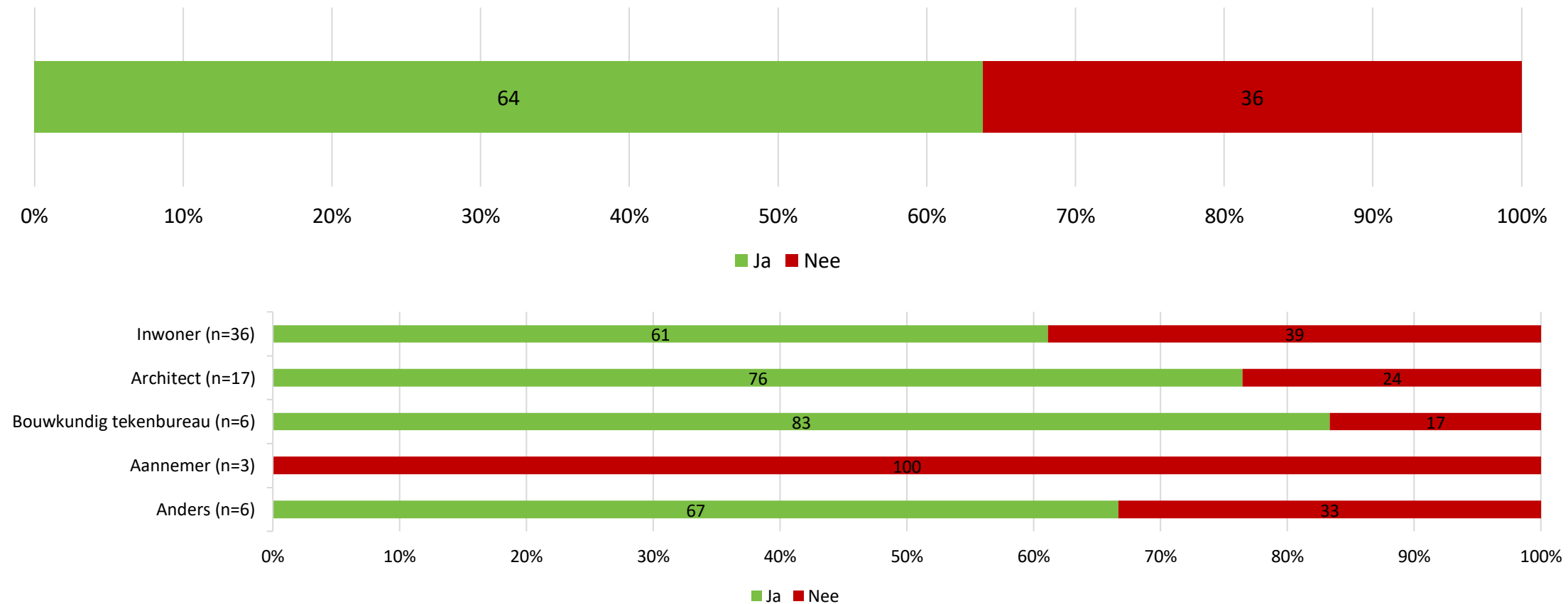
Wat is uw ervaring met de welstandscommissie op de onderstaande punten?

Welstandsregels in de buurt

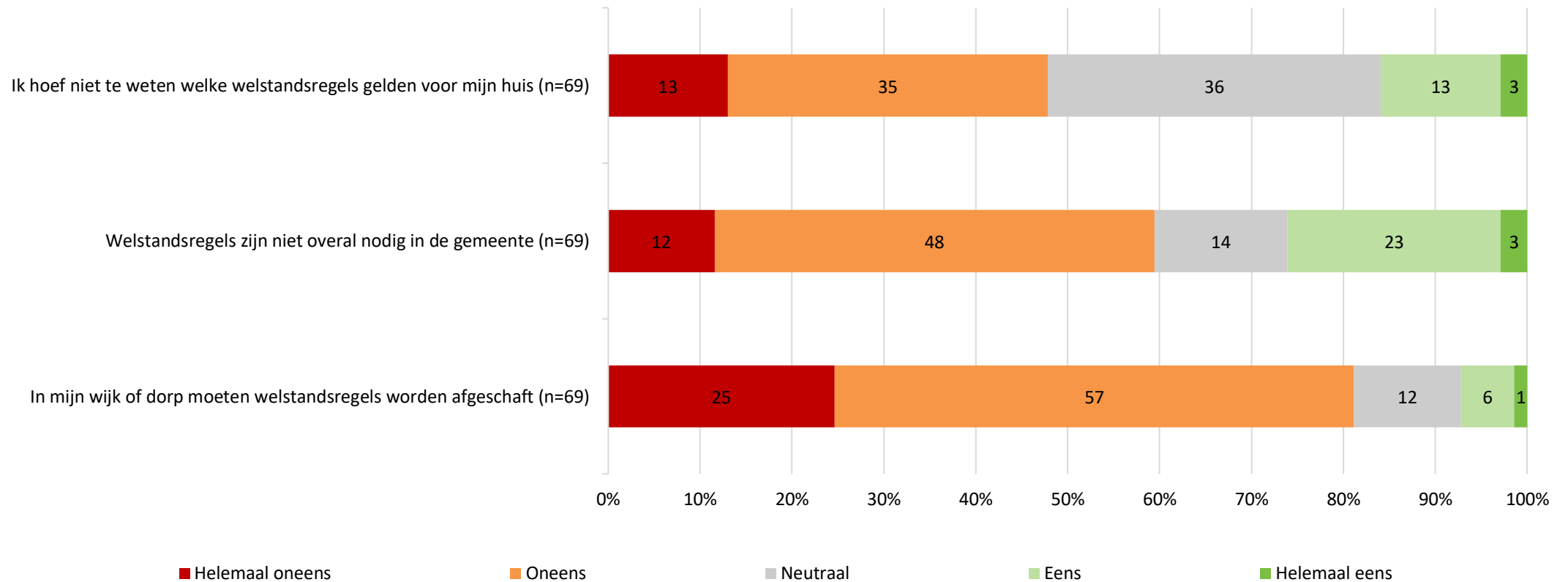
64% van de deelnemers is op de hoogte van de geldende welstandsregels voor het eigen huis

Weet u welke welstandsregels gelden voor uw huis? (n=69)

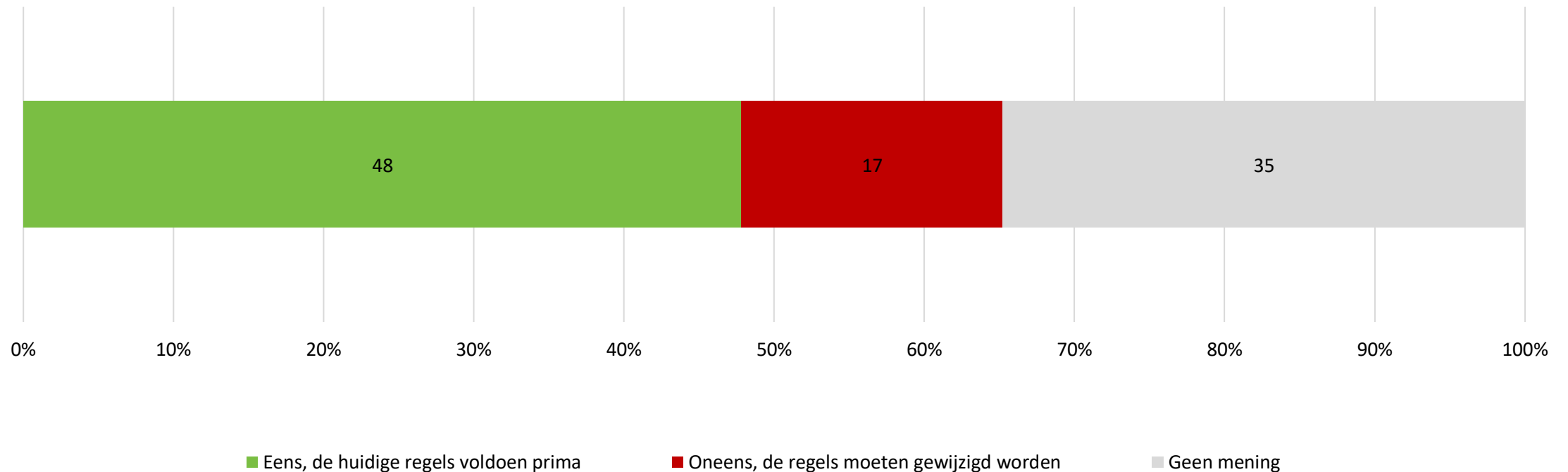
82% is van mening dat welstandsregels niet hoeven worden afgeschaft

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

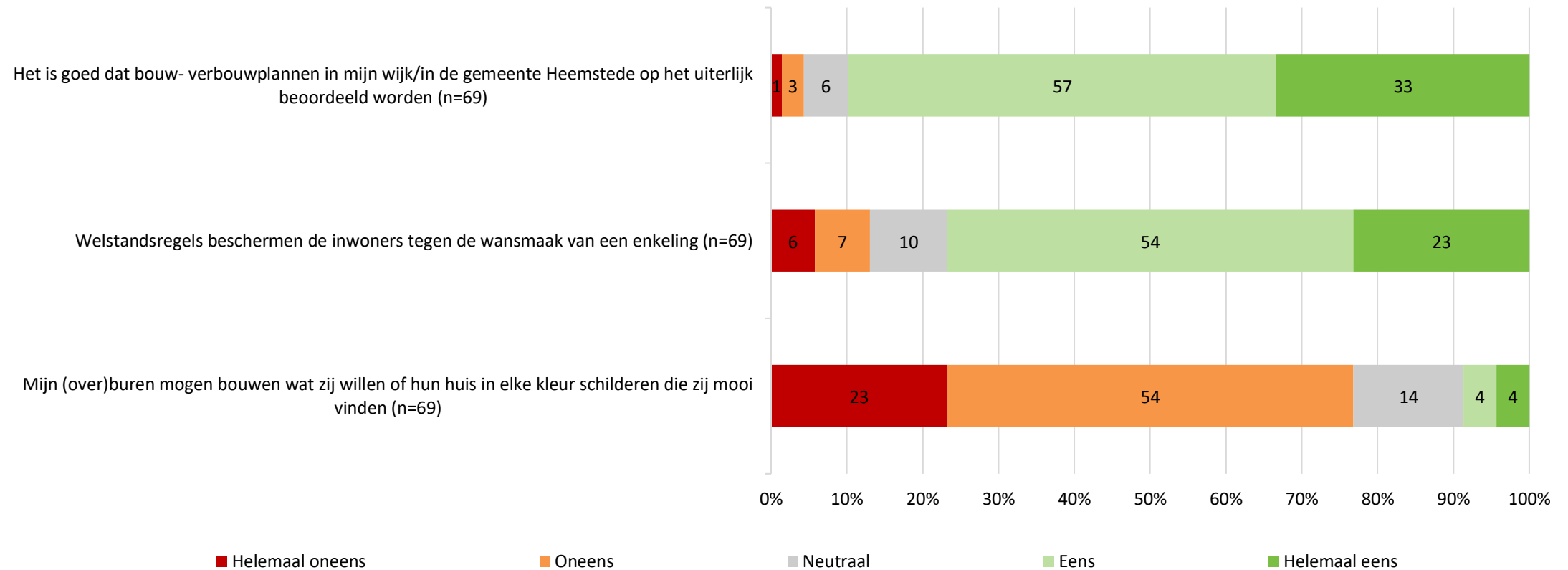
48% van de deelnemers is van mening dat de huidige welstandsregels niet gewijzigd hoeven worden

In hoeverre bent u het eens met de stelling: 'De huidige welstandsregels hoeven niet te worden gewijzigd'. (n=69)

90% van de deelnemers vind het goed dat bouw- en verbouwplannen worden beoordeeld op het uiterlijk

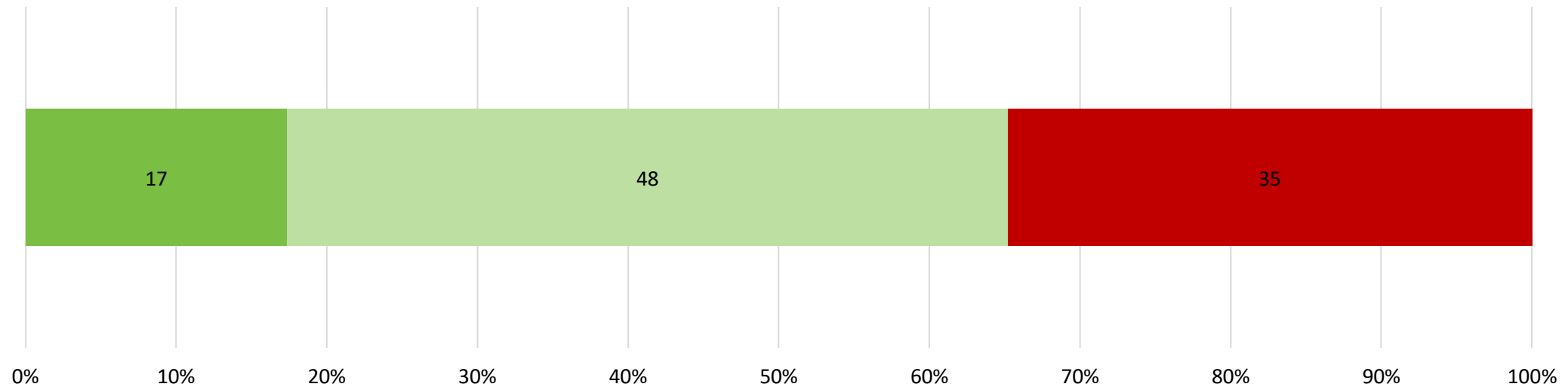
Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Betrekken van inwoners bij nieuw welstandsbeleid

65% van de deelnemers vindt dat de gemeente inwoners moet betrekken bij het nieuwe welstandsbeleid

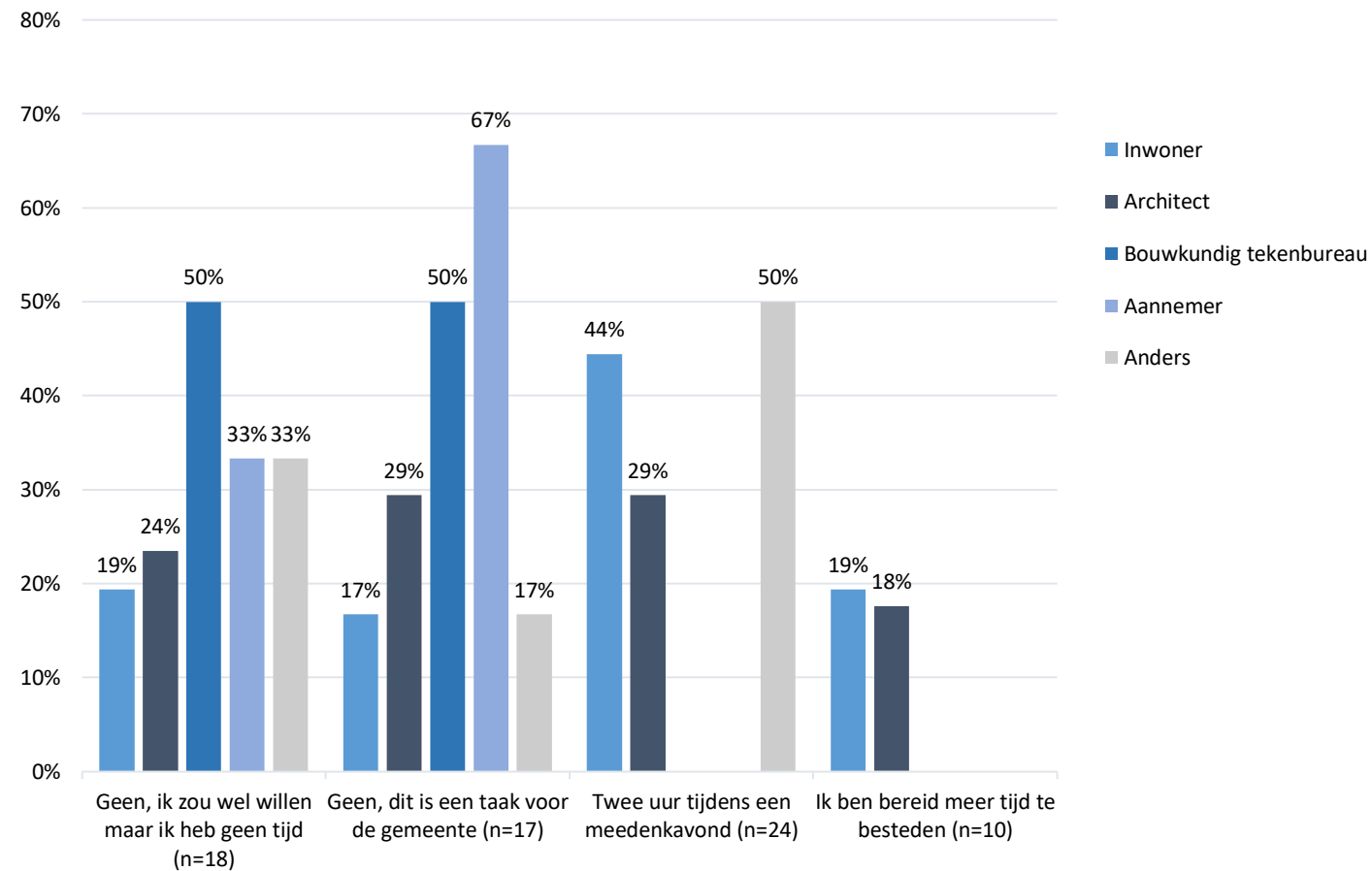
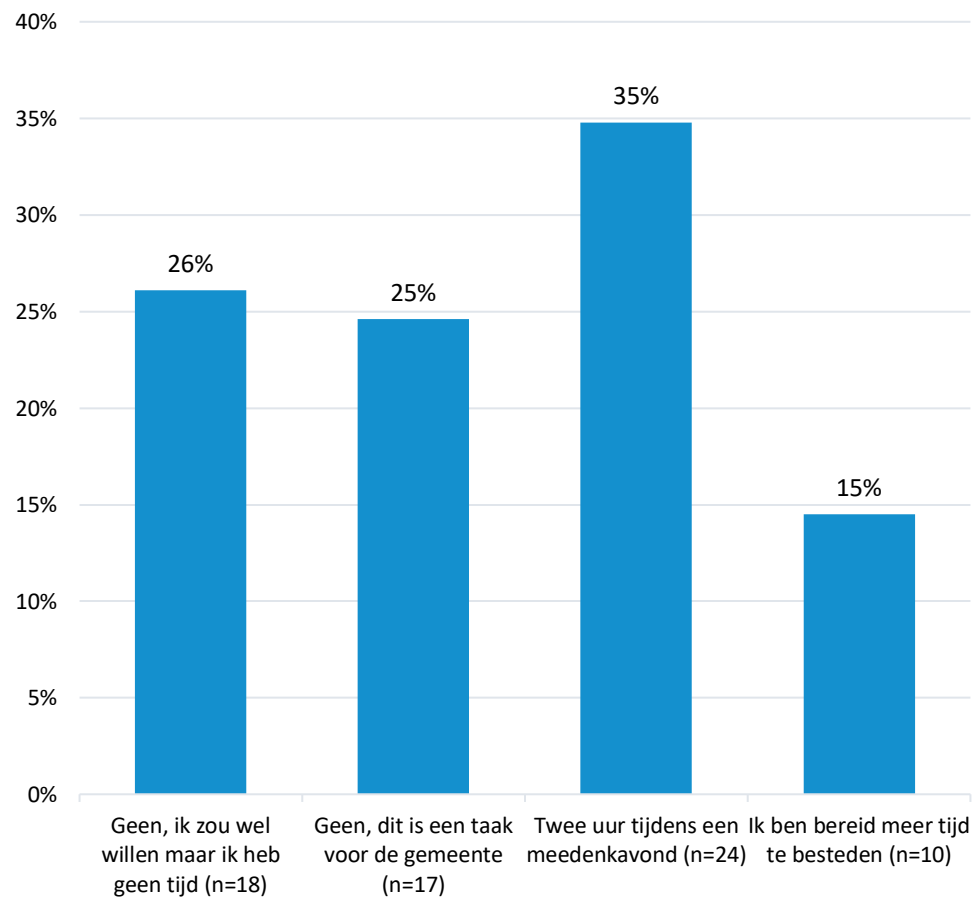
Vindt u dat de gemeente inwoners moet betrekken bij het maken van nieuw welstandsbeleid? (n=69)

- Ja, nog voordat de gemeente zelf met een voorstel voor nieuw welstandsbeleid komt
- Ja, de gemeente moet eerst zelf met een voorstel voor nieuw welstandsbeleid komen en inwoners dan reageren
- Nee, dit is een taak van de gemeente en specialisten

35% is bereid twee uur te besteden aan het meedenken over het welstandsbeleid tijdens een meedenkavond

Hoeveel tijd zou u vrijwillig besteden aan het meedenken over het welstandsbeleid? (n=69)

Voor meer informatie, neem contact op met:

M.Y. (Marline) Wierenga, MSc.

050 711 52 55

www.enneus.nl

m.wierenga@enneus.nl